

NOTAT

Hvorfor jobcentre ikke kan/skal nå en rettidighed på 100 %!

Det primære mål med den aktive indsats er at få de ledige i job! Rettidighed er proceskrav, og må aldrig blive et mål i sig selv.

Dette notat handler primært om rettidig aktivering, men mange af betragtningerne gør sig også gældende ift. rettidighed for afholdelse af jobsamtaler. Rettidighed for aktivering er særligt i fokus, idet det koster kommunen refusion, når kommunen ikke når at aktivere til tiden. Det gør sig netop ikke gældende for jobsamtaler, hvor kommunen ikke mister refusion ved manglende rettidighed.

Det har aldrig været hensigten, at jobcentre skal opnå en rettidighed på 100 %, hverken for de kommunale eller de tidligere statslige drevene jobcentre. Det var årsagen til, at Arbejdsmarkedsstyrelsen før kommunaliseringen af jobcentre arbejdede med måltal på mellem 80 og 90 procent afhængigt af målgrupper. Det har altid været forudsat, at der altid vil opstå situationer, hvor det er nødvendigt at afvige fra ret- og pligtreglerne.

Selv om man efterfølgende har valgt at straffe alle jobcentre økonomisk, hvis ikke de når at aktivere borgerne rettidigt, ændrer dette ikke på, at en rettidighed på 100 % procent, hverken er muligt eller hensigtsmæssigt.

Det kan ikke betale sig at gå efter en rettidighed på 100 %

Kommunerne medfinansierer i dag ydelserne til de ledige med en meget stor andel. Derfor ligger det primære økonomiske incitament for en kommune i at hjælpe den ledige i job hurtigst muligt. Det kan derfor koste både i mistet refusionen og i flere administrative ressourcer, hvis en for stor fokus på refusionsstraf ved overskridelse af rettidighed, fjerner fokus fra at få de ledige i job. Med andre ord er der en grænse for, hvornår det for kommunen kan betale sig, at bruge ressourcer på rettidighed.

Den 29. juni 2011

Ref BRS

brs@kl.dk

Dir 3370 3450

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

Tlf 3370 3370

Fax 3370 3371

www.kl.dk

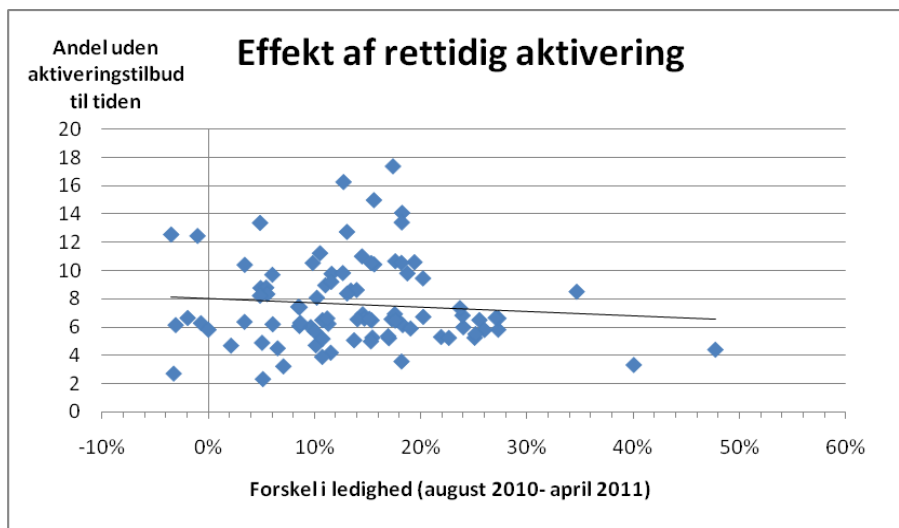
Side 1/7

En aktiv indsats virker

Det er vigtigt at slå fast, at en aktiv indsats er et vigtigt element i at få de ledige hurtigt i job, da lange perioder med passiv forsørgelse, kan være med at skubbe de ledige helt ud af arbejdsmarkedet. Det er hverken til gavn for den ledige, kommunen eller samfundsøkonomien. Men det er også vigtigt at slå fast, at en rettidig indsats ikke i sig selv giver en bedre indsats.

Der er aldrig påvist en sammenhæng mellem rettidighed og gode resultater

Der er endnu ikke udarbejdet en analyse/undersøgelse, som påviser, at en rettidig indsats i sig selv får ledige hurtigere i beskæftigelse. Figuren viser, at jobcentre som har en høj rettidighed ikke er bedre til at få ledige i job.

Note: Andel uden tilbud til tiden, er den gns. andel for hvert jobcenter i perioden aug. 2010 til apr. 2011.

Høj rettidighed kan sænke kvaliteten af indsatsen

I de fleste tilfælde kan jobcenteret planlægge et aktiveringsforløb i god tid og dermed tilpasse aktiveringen til de lediges behov. Men en del ledige får kortvarig beskæftigelse, bliver syge, er deltidsbeskæftigede e.l., hvilket umuliggør god planlægning af aktiveringen. I disse tilfælde er kommunen nødt til at bruge standardtilbud, som ikke er tilpasset den enkelte. Det primære formål med denne indsats er derfor alene at overholde rettidighedskravene.

Hvis kommunen skal have en meget høj rettidig, er det derfor ikke altid muligt at gennemføre en individuelt tilpasset aktivering. Effekt og kvalitet må vige for rettidighed.

Det er umuligt at opnå 100 pct. rettidighed

Nedenfor er der beskrevet en række eksempler, som viser, at det i praksis ikke er muligt at nå en rettidighed på 100 %.

Man må derfor konstatere, at den økonomiske straf godt nok øger incitamenter i jobcentrene til at øge rettidigheden, men der vil altid være en udgift(straf), som et jobcentre må acceptere, selv om planlægningen af tilbudene er optimal.

Eksempler på situationer hvor rettidighed ikke kan opnås

Arbejdsmarkedsstyrelsen har forholdt sig til nogle af de nedenstående eksempler, og de kan ikke komme med klare bud på, hvordan jobcenteret altid skal kunne aktivere de ledige rettidigt.

Eksempler	Svar fra Arbejdsmarkedsstyrelsen (bygger på svar fra AMS til en række kommuner)	Kommentar
<p><i>1. Kortvarig afmelding.</i> Når borgere får et job men bliver ledig igen efter få uger, vil borgere ofte skulle aktiveres med det samme, da vedkommende skal indplaceres i ledighedsforløbet, der hvor den pågældende var, da denne blev afmeldt. Der er derfor ikke altid en rimelig frist til at finde et tilbud.</p>	<p>Kortvarig beskæftigelse går altid forud for aktivering, også ved korte beskæftigelsesforhold. Der vil derfor være situationer hvor jobcenteret skal være i stand til at aktivere med kort frist. Det vil dog typisk være i forløb hvor jobcenteret allerede har haft kontakt til den ledige.</p>	
<p><i>2. Barsel og sygemelding.</i> (svarer til kortvarig afmelding, se ovenfor)</p>	<p>Kommunen har ifm. sygeopfølgningssamtalerne mulighed for at tilrettelægge en videre aktivering. Dette giver større mulighed for at aktivering kan ske rettidigt.</p>	<p>Men stadig ikke rettidigt hver gang.</p>
<p><i>3. Gentagne sygemeldinger.</i> Selv om jobcenteret indkalder til samtale 8 uger før ret- og pligt dato, så kan borgere melde sig syg til så mange samtaler, at datoen bliver overskredet. Kommunen betaler således uforskyldt 100 % dagpenge, selvom der er taget forvaltningsmæssige skridt til at planlægge aktiveringen i god tid.</p>	<p>Da afbud skal meldes forud for samtalen, så vil jobcenteret altid være klar over, at den ledige ikke kommer. Der vil altid være situationer hvor jobcenteret skal være i stand til at aktivere med kort frist. Man kan altid bede a-kasse om at lave en rådighedsvurdering.</p>	<p>Det ændrer ikke ved, at der stadig vil være situationer, hvor kommunen uforskyldt straffes.</p>
<p><i>4. Ret til at tage 6 ugers</i></p>	<p>Borgerne har retten til 6</p>	

<p><i>selvvalgt uddannelse.</i> Sådan som lovgivningen er udarbejdet, så kan ledige tage 6 ugers selvvalgt uddannelse i samme periode, som de er forpligtiget til at deltage i tilbud. Og kommunen kan intet gøre. Arbejdsmarkedsstyrelsen anerkender, at der i princippet er tale om først-til-mølle, når det kommer til retten til 6 ugers selvvalgt uddannelse og ret og pligt tilbud.</p>	<p>ugers selvvalgt uddannelse. Derfor er det korrekt at der kan opstå situationer, hvor jobcenteret skal aktivere hurtigst muligt efter afslutningen af 6 ugers selvvalgt uddannelse.</p>	
<p><i>5. It-kommunikation med a-kasserne.</i> Der går ofte mange uger før jobcenteret får oplysninger fra a-kassen om en ledig. F.eks. kan det nogle gange være umuligt at planlægge aktivering til 18-19 årige, som skal aktiveres efter 4 uger. Problemerne gælder også når ledige genindplaceres på en ny dagpengeperiode. Her gælder således reglerne for første tilbud, men ofte får jobcenteret denne oplysning fra a-kassen efter mange uger.</p>	<p>Det er AMS opfattelse at jobcenteret kun kan udlade at aktivere en ledig, når jobcenteret har dokumentation for start på ny dagpengeperiode</p>	<p>Enig med AMS, men problemet er at denne information ofte kommer for sent fra a-kassen. Jobcenteret får kun oplysninger fra a-kasse en gang om ugen, men hovedproblemet her er langsom sagsbehandling i nogle a-kasser.</p>
<p><i>6. Fritagelse fra aktivering.</i> Deltidsledige med over 20 timers arbejde om ugen er fritaget for aktivering. Hvis den ledige i en periode kommer under 20 timers arbejde, vil vedkommende skulle aktiveres. Der går igen tid før jobcenteret har denne oplysning, og jobcenteret skal finansiere a-dagpenge i peri-</p>	<p>Jobcenteret vil i forbindelse med kontantforløbet kunne følge de omhandlede personer og dermed også hurtigt kunne aktivere, såfremt beskæftigelsen er under 20 timer.</p>	<p>Jobcenteret følger ikke hver uge, hvor mange timer disse personer er beskæftiget. Det er a-kassen det står for at opgøre evt. modregning i dagpenge. Derfor får jobcenteret i nogle tilfælde først oplysningerne, når fristen er over-</p>

oden indtil vedkommen starter i aktivering.		skredet.
<i>7. Afholdelse af ferie.</i> Hvis den ledige vælger at afholde spredt ferie (2 dg. en uge, 3 dg. næste uge osv.) så umuliggør det ofte, at der kan sammensættes en tilbud som lever op til reglerne. Derfor må man i praksis vente til ferien er afholdt. I perioden fra falddato til aktivering kan påbegyndes straffes kommunen.	Ferie skal oplyses 14 dage før afholdelse. Hvis jobcenteret er opmærksom på, at den ledige har anmodet om ferie, bør medlemmet indkaldes i så god tid, at aktivering kan påbegyndes rettidigt.	Igen er der ikke sammenhæng mellem, hvad der er praktisk muligt og hvad AMS mener kommunen kan gøre.
<i>8. Tilflyttere.</i> Ledige tilflytter kommen lige før aktivering skal påbegyndes. Det kan ikke nås at planlægge aktivering rettidigt.	Der er i reglerne mulighed for, at aktivering kan videreføres i tilflytterkommunen, hvis der er enighed om det med fraflytterkommunen,	Det ændrer ikke på, at man ikke kan planlægge en ny aktivering på meget få dage. Slet ikke hvis tilbuddet skal have relevant indhold.
<i>9. Tilbud aflyses.</i> Det er ikke altid muligt at tilrettelægge et nyt tilbud, hvis anden aktør aflyser et tilbud (kursus).	Det er kommunen, der har indgået kontrakt med leverandøren, og derfor har den også ansvaret for at leverandøren opfylder sine forpligtigelser.	Her har AMS ret, men i praksis kan det stadigvæk være svært at tage højde for i jobcenteret
<i>10. Fejlregistrering ved tilmelding.</i> Hvis den ledige registrerer sig forkert på jobnet, så får jobcenteret nogen gang først besked når a-kassen skal udbetale penge til personen. Det sker, at jobcenteret først får besked, når falddatoen er overskredet.	Der vil være tale om kortere perioder, fordi tilmeldestatus normalt vil blive ændret, senest når medlemmet anmoder om dagpenge i a-kassen.	
<i>11. Ugerne med lidt aktivitet tæller men ikke hvis borgeren bliver syg</i> En borger møder i aktivitet fredag i uge 1 + mandag i uge 2 + fredag i uge 3 og mandag i uge 4. Tæller det som 4	I Arbejdsmarkedsstyrelsens rettidighedsopgørelse opgøres ved at undersøge om der er mindst 4 sammenhængende uger berørt med aktivering. Det anførte aktiveringsforløb opfylder dette krav.	Svarene viser bl.a., at hvis borgeren har 1 dags aktivitet i 1 uge tæller den som rettidig – men er borgeren syg i samme uge tæller ugen ikke

<p>ugers aktivering?</p> <p>Er det korrekt forstået, at hvis en borger i aktivitet registreres med fraværsårsagen ”Sygdom – helbred forværres ved aktivering” i aktivitetsperioden, så nulstilles faldugen for aktivering ikke?</p>	<p>Såfremt borgeren deltager i et aktiveringsforløb og der samtidig registreres en fritagelsesperiode, medregnes ugerne ikke i opgørelse af varighedskravet til aktivering.</p>	<p>som rettidig.</p> <p>Hvis borgeren møder 4 dage i en uge og har 1 dags sygdom – tælle den heller ikke i forhold til at tælle som ret/pligt tilbud.</p> <p>Disse opgørelsesmetoder gør det meget vanskeligt at håndtere rettidighed, med mindre kommune køber meget længere forløb end ret/pligt tilbud i loven lægger op til. Det giver også en bureaukrati, hvis der skal vurderes og tillægges købes uger i mange forløb.</p>
<p><i>12. Jobsamtale i udlandet.</i> Ret til at beholde deres dagpenge, mens de i op til 5 dage opholder sig i udlandet pga. jobsamtale. Sker det på et tidspunkt, hvor kommunen skal aktivere pågældende, kan kommunen intet gøre.</p>	<p>Det kan løses ved planlægning, da jobcenteret skal orienteres forud for rejsen.</p>	<p>Hvad hvis man er begyndt på et tilbud? Har man stadig ret til at tage til udlandet og hvordan tæller dette afbrudt forløb så?</p>
<p><i>13. Ret til at opholde sig i op til 3 måneder i et EØS-land. for at søge arbejde, mens de får dagpenge fra Danmark.</i> Igen kan man kun bifalde, at ledige forsøger at komme i beskæftigelse. Men det er ikke rimeligt, at kommunen imens kan komme til at finansiere 100 % af dagpengene,</p>	<p>Kommunen finansierer ikke EØS dagpenge. Kommunen er bekendt med ansøgning og vil kunde planlægge tilbud forud for rejsen.</p>	

<p>fordi personen lovligt opholder sig i udlandet, mens tidspunktet for ret og pligt indtræffer.</p>		
<p>14. <i>Intensiv aktivering</i> Vedrørende refusionsstraf pga. manglende overholdelse af rettidighed er der en særlig problemstilling knyttet til intensiv aktivering. Ifølge loven (LAB § 90a) har forsikrede ledige med 123 ugers ledighed ret og pligt til (virksomhedsrettede) tilbud i resten af ledighedsperioden. Endvidere hedder det, at personer, der ophører i et tilbud, hurtigst muligt skal påbegyn- de et nyt tilbud.</p> <p>Hidtil - dvs. før ansvaret overgik til kommunen - er "hurtigst muligt" i denne sammenhæng ikke blevet fortolket som "dagen efter". Der har derimod været en uskreven regel om, at der kunne gå 4 uger før et nyt tilbud blev iværksat. Det stemmer også fint overens med de praktiske udfordringer, der er forbundet med at iværksætte et nyt tilbud til en borger, der netop er ophørt i et tilbud, eller til en nyilmeldt borger med ledighed bag sig. Aktiveringsgraden for denne målgruppe har da heller aldrig ligget i nærheden af 100 pct., som loven ellers foreskriver, men altid ligget omkring 55-60 pct.</p> <p>Bemærkning i loven til § 90a stk. 4 "Ophører en personen i et tilbud, skal den pågældende hurtigst muligt påbegynde et nyt tilbud." "Da et tilbud ikke altid umiddelbart vil kunne afløses af et efterfølgende, vil det i praksis ofte være svært at opnå en aktiveringsgrad på 100 pct."</p>		
<p>15. <i>Opgørelse af flere tilbudsperioder.</i> Man opgør om tilbuddene ved først at se, om hvert enkelt tilbud i den givne periode overholder kravene (ex. 4 ugers sammenhængende aktivering, men gns. 25 timer om ugen). Hvis ikke enkelte tilbud lever op til rettidighedskravene, så ser man samlet på de tilbud, som personen har været på i perioden. Problemet/fejlen opstår, når man skal beregne om flere tilbud tilsammen lever op til kravet om 25 timers gns. aktivering. Her beregner man det gennemsnitlige antal timer på baggrund det sammenlagte antal timer for begge (kan også være flere end to) tilbud i hele tilbudsperioden. I de tilfælde hvor de to tilbud ligger tidsmæssigt forskudt, men overlapper i f.eks. 4 uger, kan det den gennemsnitlige antal for tilbuddene samlet ligge under 25 timers, samtidig med at der faktisk er 4 uger, hvor tilbuddene i gns. lever op til kravene. Her vil tilbuddet ikke blive betragtet som rettidigt, og kommunen skal finansiere hele dagpengeydelsen. Det er heldigvis besluttet, at kravet om 25 timers aktivering afskaffes</p>		
<p>16. <i>Unge under 25 som tager på højskole</i> En forsikret ledig, der står til rådighed for arbejdsmarkedet, kan bevare retten til dagpenge ved deltagelse Højskole- eller daghøjskoleforløb inden for de første 6 måneders sammenlagt ledighed, hvis medlemmet er under 25 år. Den ledige skal stadig stå til rådighed for arbejdsmarkedet, og skal derfor i princippet aktiveres for at overholde ret- og pligt reglerne, men da det ikke er muligt mister kommunen refusionen uden mulighed for at rette op det, før den ledige vender tilbage fra højskolen.</p>		